

Kutatási zárójelentés a Felhévízi-barlang

2025. évi kutatásáról

Készítette: Dr. Leél-Őssy Szabolcs egyéni kutató

Összefoglalás

Barlang neve: Felhévízi-barlang (kat. az.4762-65)

A kutatással érintett barlangszakaszok: Felső-folyosó, alsó végpont

A kutatási engedély jogosultja: Dr. Leél-Össy Szabolcs

Kutatási engedély száma: DINPI/2051-1/2024

Jelentés időszaka: 2025. január 01-december 31.

Kutatásvezető: Dr. Leél-Össy Szabolcs

Kutatásvezető helyettesek: -

A jelentés lezárásának időpontja: 2026. február 15.

Részletes jelentés

A Felhévízi-barlangot 2004 tavaszán fedeztük fel a Rózsadombi Kinizsi SE tagjaiként egy csatorna fektetés közben megtalált oldásos kis gömbfülkéből kiindulva a Csejtei út Szeréna út alatti kanyarjában. A kutatás akkor nem vezetett eredményre, de a bejáratot egy kútgyűrűs akna segítségével kiveztették közterületre, az úttest melletti korlát alá.

2023. év elején észleltük a bejárat kigőzölgését, ennek alapján kértük meg rá a kutatási engedélyt, amit 2023. március 17-én meg is kaptunk. A kedvező eredmények hatására a kutatási engedélyünk meghosszabbítását kértük, és azt 2025. december 31-ig meg is kaptuk.

2025-ben 12 kutatónapot tartottunk a végponton, ill. az ideiglenes depókban tárolt kutatási törmelék feljebb szállításával. Az előző évekhez képest kevesebb kutatónapot az indokolta, hogy június végén felfedeztük a Felső-Zöldmáli-barlangot, és attól kezdve a kutatási tevékenységünket oda koncentráltuk.

Az év végre elértük a 25 méteres mélységet (a mellékelt 1. ábrán megjelöltük a 2025 évi haladást). (A 2-4. ábra a jelenlegi végpont környékét, ill. a bontásban részt vevők egy csoportját mutatja be).

Az akna alja továbbra is könnyen fejthető, kisebb-nagyobb kődarabok ágyazódnak be az agyagos kitöltésbe. Szálkőzet bontására általában nincs szükség: egy helyen kellett kissé tágitani a természetes hajdani hévízfeltörési helyeket. Időnként kisebb-nagyobb elágazás, vastag kalcit kérgék és kisméretű, általában huzatos hasadékok kerülnek elő.

Kézenfekvő az összehasonlítás a közeli József-hegyi-barlanggal: a bejutás előtti (1984) kutatóaknára emlékeztet a mostani kutatáspontunk. Ott 29 méteres mélységben értük el a nyílt járatokat. Itt természetesen nem azonos a földtani helyzet, közelebb vagyunk a Dunához, az É-D-i vetők miatt nagyobb mélységig nyúlik le a Budai Márga, mint a hegy tetején, de általában azt tapasztaltuk a Rózsadomb környékén, hogy 25-30 méteres mélységben találhatók az első nyílt járatok a legmagasabbra kiemelt gömbfülkék alatt (l. pl. a

Pál-völgyi-kőfejtő feltárását). Tehát itt is van – talán a nem túl távoli jövőben – reményünk a felfedezésre.

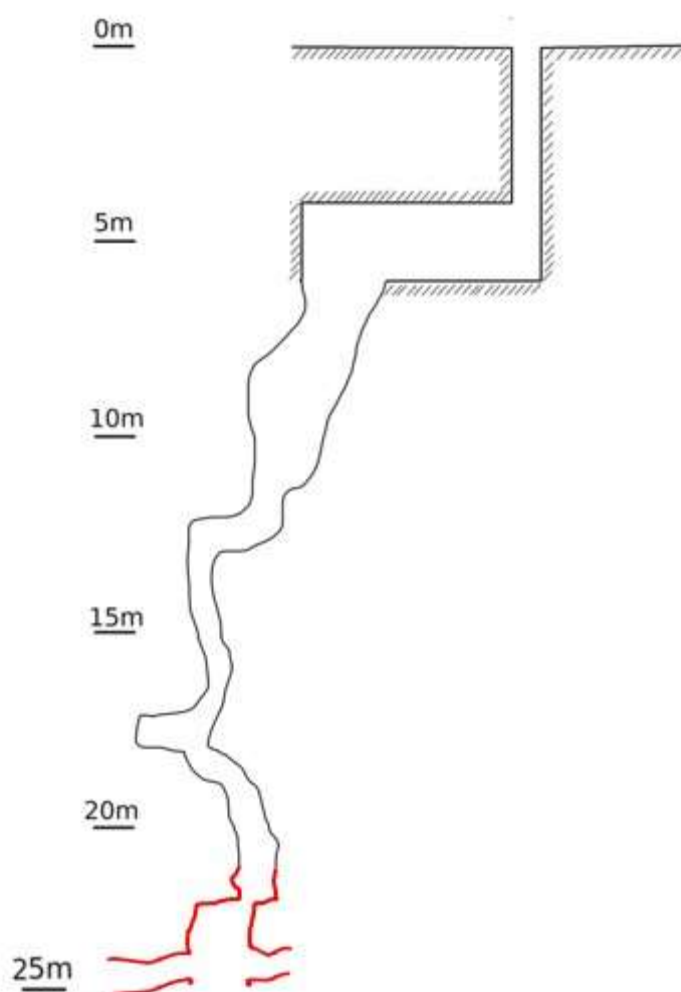
Ezért kérünk új kutatási engedélyt (hamarosan hivatalosan is) az objektumra 2028. december 31-ig.

Felhévízi-barlang

kiterített oldalnézet

Felmérte: Radó Zoltán (2024),

Dajka-Forgács Emese (2025), Jóföldi Zsolt (2025)

1. ábra. A Felhévízi-barlang szelvénye.

Melléklet

A 12 kutató napunkon 14 fő vett részt a munkálatokban:

Bacsó Gábor, Bacsó Nándor, Csetényi Zsombor, Forgács-Dajka Emese, Iván Levente, Jóföldi Zsolt, Leél-Őssy Csaba, Leél-Őssy Szabolcs, Mihály Csilla, Molnár Bianka, Nagy Albert, Nagy Béla, Pesti Krisztina, Radó Zoltán.

2. ábra. A kutatóakna legalsó szakasza.

4. ábra. A bontásban részt vevők egy csoportja a 2025. júniusi törmelék elszállítás után.

Budapest, 2026. február 15.

Dr. Leél-Össy Szabolcs

kutatásvezető (kutvez. ig. sz. 076)

Kutatási jelentés
a Felső-Zöldmáli-barlang

2025. évi kutatásáról

Készítette: **Dr. Leél-Őssy Szabolcs** egyéni kutató

Összefoglalás

Barlang neve: Felső-Zöldmáli-barlang (kat. az.4762- 86)

A kutatással érintett barlangszakaszok: Fő folyosó végpontjai

A kutatási engedély jogosultja: Dr. Leél-Össy Szabolcs

Kutatási engedély száma: DINPI

Jelentés időszaka: 2025. -december 31.

Kutatásvezető: Dr. Leél-Össy Szabolcs

Kutatásvezető helyettesek: -

A jelentés lezárásának időpontja: 2025. február 15.

Részletes jelentés

A barlangot 2025. június 20-án fedeztük fel egy, a Barlang u. 5-7. sz. ingatlanon épület alapozás közben feltárult barlangüreg megbontásával. A barlang első bejárói Leél-Össy Csaba és Jóföldi Zsolt voltak, néhány órás bontást követően. Egy hévízfeltörési gömbfülke sorban lefelé hatolva, egy rendkívül szűk indulás után sikerült 15 méteres mélységben teljesen nyílt járatra bukkanni. A 0,5-20, m széles, DNy-i irányban tartó folyosó (1. fénykép) eleinte lefelé haladt, majd vízszintesbe váltott. Az elért legnagyobb mélység a bontásokat követően 21 m lett. A járatok felmért hossza 142 m. Rendkívül látványos gömbfülkék, első szakaszában borsókő kiválás (2. fénykép), hátsó részében 5-15 cm vastag kalcit kéreg (3. fénykép) borítja a falakat. Valószínűleg a fiatal, felújuló tektonikai mozgások következtében ez a kalcit kéreg sok helyen letört, és a járat talpán halmozódott fel. A hátsó szakaszon a hasadék eléri a 15 méteres magasságot, és alig 3 méterre közelíti meg a felszínt (1. ábra). Oldalfalán kisebb barit előfordulást is találtunk. A felmérés (Kovács Richárd és Deák István munkája) alapján mindössze 38 m választja el a Szemlő-hegyi-barlang legújabbban felfedezett járataitól (2. ábra), így kézenfekvő feltevés, hogy egy közös rendszert alkotnak. A falat borító kristályok helyenként (UV fényben) foszforeszkálnak (4. fénykép).

A folyosó hátsó szakaszán az oldalfal mellett lefelé vezető hasadék törmelékkel kitöltött, de erősen huzatos. Ugyanez a helyzet a végponton is, ahol egy felszín felé vezető keskeny, nem járható méretű hasadékot értünk el. A fő járatral párhuzamosan 1-2 m távolságra egy kisebb, párhuzamos járat is feltárult,

aminek a végében egy kalcitkéreggel borított, ember méretű héviz feltörési kürtő („Gyémánt-kürtő” található. Ebben lefelé bontva alig fél méter mélyen egy 20 cm vastag kalcit kéreg állta el az utat (akárcsak a Felhévízi-barlangban több helyen), amit áttörve és lefelé haladva törmelékes kitöltést találtunk (5. *fénykép*).

A nyílt hasadékba vezető lejtő tetején is megpróbáltunk a törmelék mögött ÉK-i irányban tovább haladva bontani.

Érdekesség, hogy a folyosó alján több helyen is „denevér kijelölés” volt látható.

A felfedezést követő első héten szinte mindennap dolgozva kitágítottuk és veszélytelenítettük bevezető szakaszt, és az első, valamint az abból nyíló, ismét a felszín felé vezető gömbfülkés termet (felső szint) tágítottuk ki, a törmeléket a felszínre juttatva.

Ezután két héten keresztül (az Agrárminisztérium útmutatása alapján, a beruházó megbízásából, a kutatásvezető helyszíni irányítása mellett) a bejárat szakaszt tágítottuk és veszélytelenítettük, ill. a hátsó felszín közeli terem kitisztítását elősegítendő, abból új bejáratot nyitottunk a felszínre, majd augusztus folyamán zsálatot építettünk egyrészt az új bejárat lezárására, (másrészt az eredeti, végleges bejárat K-i falának megtámasztására, mert itt az alapozási munkák nagyon megközelítik a bejárat szakaszt (6. *fénykép*). Az utolsó métereken, az alapozó gödör kivésését a kivitelező nem törőtüskével, hanem gyorsan forgó, a kőzetet felaprító tüskés hengerrel végzi.

A kiépítési munkálatok befejezése után ősszel indult újra a kutatás. Egyrészt az említett végpontokat bontottuk meg, és mivel itt a kutatás fő nehézségét a deponálási hely hiánya jelenti, több lépcsőben, esetenként 10 fő részvételével juttattuk a felszínre a kitermelt anyagot. Szeptember végétől a magasépítést végző daru alapozása közben feltárult nagyméretű gömbfülke torzót bontottuk meg (7. *fénykép*). A felszín közelében itt barit is előfordul. Kb. 6 méteres mélységig bontottunk le, ahol egy teljesen feltöltődött, négykézláb járható méretű hasadékot találtunk. Ebben rendkívül látványos, eredetileg a hasadék falát borító, de a tektonikai mozgások következtében összetört és a hasadékot kitöltő, 5-10 cm vastagságú, fekete-fehér kalcit kéreg fordul elő nagy mennyiségben. Mintegy 4 méter hosszan bontottuk ki a hasadékot, ami előre (ÉK-i irányban) bontható. Lefelé masszívan kitöltött törmelékkal, erre szinte kilátástalan a munka folytatása.

A barlangban a további kutatást rendkívül megnehezíti, hogy nemcsak hogy nincs deponáló hely, hanem a felszínre juttatás is sokkal nehezebb lett, mert a bejáratnál elkészült a végleges bejárat biztosító beton akna, amit egy, az

ingatlan északi szélén haladó, de attól elválasztott elzárt ösvényen keresztül, a Barlang utca felől lehet majd megközelíteni. Ez jelentősen megnehezíti majd a felszínre termelést (8. fénykép).

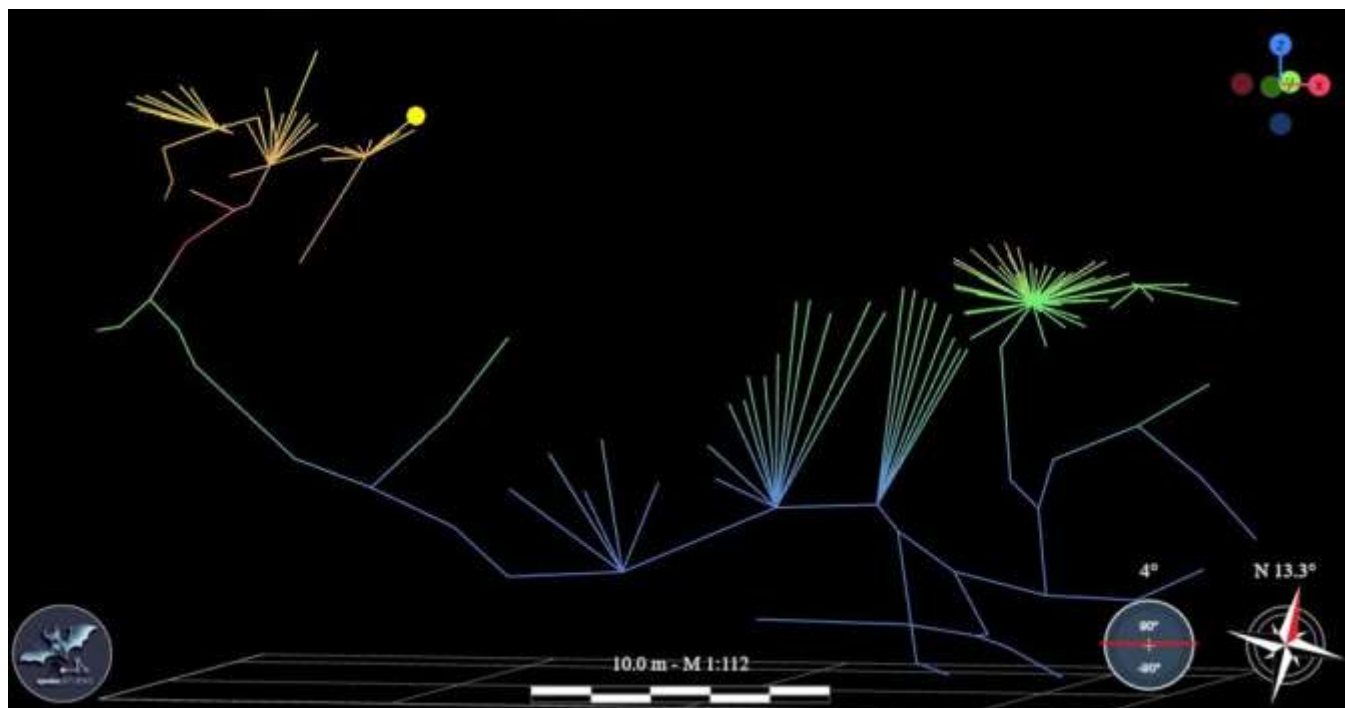
1. fénykép. A barlang gömbfülkés fő hasadéka.

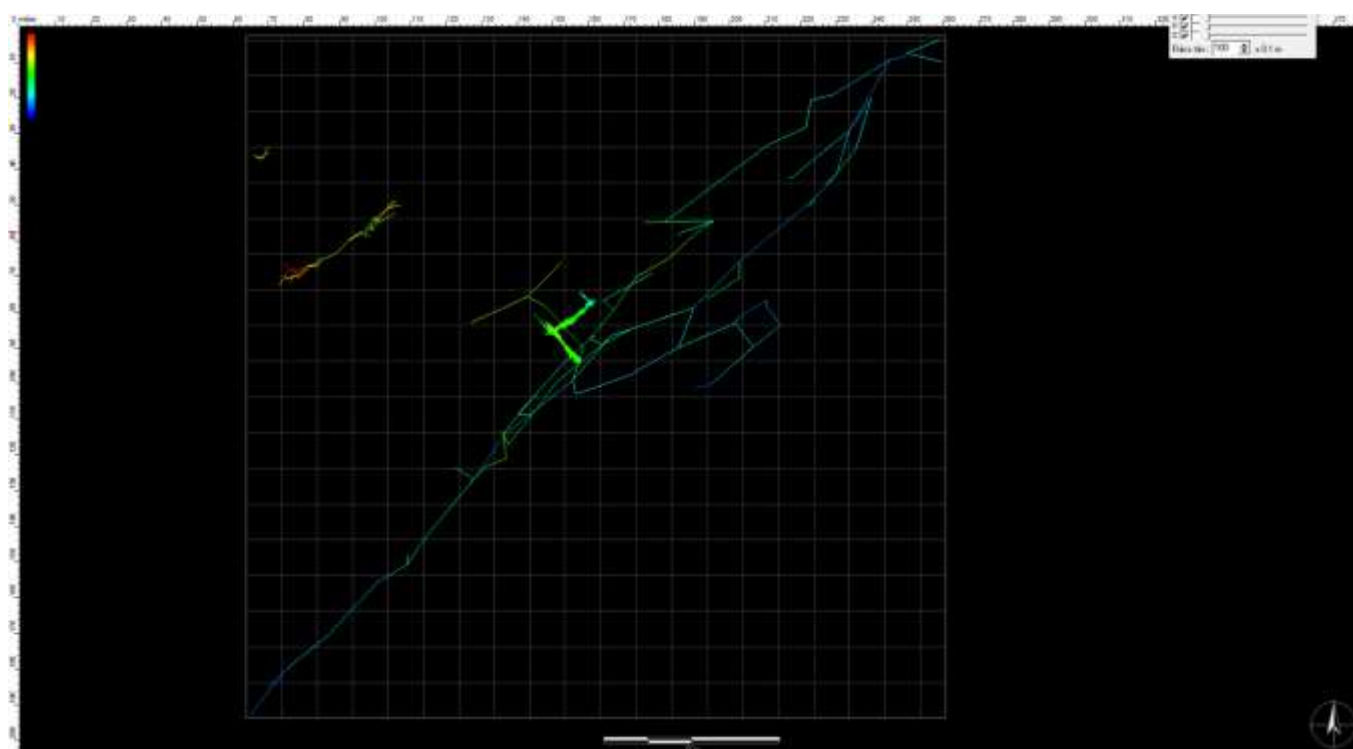
2. fénykép. Borsókövek a Felső-Zöldmáli-barlangban.

3. fénykép. Vastag kalcit kéreg a járatfalon.

1.ábra. A Felső-Zöldmáli-barlang hasadékában végzett távmérések rajza.

1. ábra. A Szemlő-hegyi- és a Felső-Zöldmáli-barlang járatainak egymáshoz való viszonya.

4. fénykép. Foszforeszkáló kalcit kristályok afolyosó oldalfalán.

5. fénykép. Bontás a Gyémánt-kürtő alján.

6. fénykép. A betonfallal megtámasztott új bejárat.

7. fénykép. A „Daru-barlang” bejárata.

8. fénykép. A kibontott törmelék a felszínre kitermelők egy csoportja az eredeti bejáratnál.

A tavalyi év folyamán a kiépítési munkálatokat nem számítva 24 alkalommal végeztünk a barlangban kutatást (06. 20., 06. 21., 06.24., 07. 01., 07. 22., 08. 26., 09. 02., 09.09., 09. 16., 09. 23., 09. 30., 10. 07., 10. 14., 10.21., 11. 04., 11.11., 11.18., 11. 22., 11. 25., 12. 02., 12. 06., 12.09., 12.16, és 12. 26). A munkálatokban kb. 25 kutató vett részt.

A feltáró munka ígéretes, folytatni kell! A fő folyosó talpa kb. 15 méterrel húzódik magasabban a Szemlő-hegyi-barlang fő járatainál.

Budapest, 2026. február 15.

Dr. Leél-Össy Szabolcs

kutatásvezető

Kutatási zárójelentés
a József-hegyi-barlang

2025. évi kutatásáról

Készítette: Dr. Leél-Őssy Szabolcs egyéni kutató

Összefoglalás

Barlang neve: József-hegyi-barlang (kat. az.4762-6)

A kutatással érintett barlangszakaszok: Felső-folyosó, alsó végpont

A kutatási engedély jogosultja: Dr. Leél-Össy Szabolcs

Kutatási engedély száma: DINPI 1840-2/2023

Jelentés időszaka: 2025. január 01-december 31.

Kutatásvezető: Dr. Leél-Össy Szabolcs

Kutatásvezető helyettesek: Dr. Ambrus Gergely és Borka Pál

A jelentés lezárásának időpontja: 2026. február 15.

Részletes jelentés

Kutatási engedélyünknek megfelelően az év folyamán kisebb intenzitással folytattuk feltáró tevékenységünket az engedélyezett helyszínen, a Kulcs-terem alatti bontáspontunkon. Ezt egyrészt a bontási pont nem túl biztató kinézete, másrészt a Felhévízi-, ill. nyártól az újonnan, általunk felfedezett Felső-Zöldmáli-barlang kutatása indokolta.

A tavalyi végponthoz képest néhány métert haladtunk kissé fölfelé. Sajnos, barlangi huzat itt nem észlelhető, a bontás kissé felfelé halad, követve egy keskeny hasadékot, és ezért kissé veszélyes is. Oldásformát nem találtunk. Gondot okoz a törmelék ki-, ill. felszállítása a Kulcs-terembe, ami csak több lépcsőben, legalább 6 fő részvételével lehetséges. Addig mesterségesen bontott szakaszok vannak, kevés természetes kiszélesedéssel. Valószínű, hogy a bontáspontot innen át kell helyeznünk.

A tavalyi jelentés térképéhez így nem sok újat tudnánk hozzátenni.

A „törzsgárdán” (Leél-Össy Szabolcs kutatásvezető, Borka Pál kutatás vezető h., Jóföldi Zsolt, Forgács-Dajka Emese, Mihály Csilla, Pesti Krisztina) kívül további 10 fő vett részt a munkában.

A kutató napok a következők voltak:

04. 15., 04.22., 06. 10., 06. 17., 11. 17., 11.24.

Budapest, 2026. február 15.

Dr. Leél-Össy Szabolcs

kutatásvezető

Kutatási zárójelentés

a Szeréna-barlang

2025. évi kutatásáról

Készítette: Dr. Leél-Őssy Szabolcs egyéni kutató

Összefoglalás

Barlang neve: Szeréna-barlang (kat. az.4762-85)

A kutatással érintett barlangszakaszok: Az építkezés során előkerült barlangi végpontok

A kutatási engedély jogosultja: Dr. Leél-Össy Szabolcs

Kutatási engedély száma: DINPI/5551-2/2024

Jelentés időszaka: 2024. 12. 06.-2025. -december 31.

Kutatásvezető: Dr. Leél-Össy Szabolcs

Kutatásvezető helyettesek: -

A jelentés lezárásának időpontja: 2026. február 15.

Részletes jelentés

A Szeréna-barlang a Budapest, II. Szeréna út 11-13. sz. alatti építkezésen került elő 2024. nyarán. Az objektumra a kutatási engedélyt 2024. december 06-án kaptuk meg.

Mivel az ingatlan területén (szabályos engedélyezési eljárás után) a Szeréna úttal párhuzamosan 2025. folyamán 10 m mély alapozógödrt ástak (az ingatlant délről határoló meredek, szomszédos Szeréna köznek a Szeréna úttól kiindulva ennyi a lejtése az ingatlan mellett) közel 40 db, 16 m hosszúságú, 60 cm átmérőjű vasbeton cölöpöt építettek be a lejtő ideiglenes megtámasztására (az épület megépítéséig). A 27. sz. fűrólyuk 3,5 méteres mélységben egy kb. 3 m átmérőjű gömbfülkét harántolt. A gömbfülkébe leereszkedve, az alját megbontva egy kereszthasadékot nyitottunk meg több tíz m hosszban.

Sajnos, a laza Budai Márgában kialakult gömbfülke 3 oldala, és a szórványosan fehér borsókövet és minimális mennyiségű aragonitot tartalmazó hasadék keleti ága olyan mértékben omladékos volt (részben nyilván a megkezdett felszíni munkálatoknak köszönhetően), hogy a statikai vizsgálat szerint életveszélyen túli állapot alakult ki benne, további, a közeljövőben várható spontán bekövetkező omlásokat előre vetítve. Így ezek a járatszakaszok menthetetlenek voltak. A munkálatok során először híg betonnal töltötték ki ezeket, hogy a további cölöpöket kiépíthessék, majd az alapozó gödör kiásása során elbontották ezeket a szakaszokat (a mellékelt térképen az 5., 6., 10. és 12. pont). A barlang Nyugati-ága bevezet a közforgalmú Szeréna út alá.

Az alapozógödör teljes kimélyítésekor, annak alján, a megismert (és részbe letermelt) hasadék folytatásában kissé mélyebben néhány méteres hosszúságban újabb, kisebb méretű, kevés gipszkiválást tartalmazó gömbfülke került elő (1-3. fénykép). Ezt megbontva, kb. 10 m mélyen vagyunk az alapsík alatt, és egyértelmű, függőlegesen lefelé vezető, vastag kalcit kiválással borított teljes hévforráscsövet találtunk. Jelenleg ez a barlang egyik végpontja.

A kitöltött, majd lebontott Keleti-ág mélypontját újra feltártuk, és alatta a 8 méteres mélységig ástunk le. Csak egy 5-8 cm szélességű nyílt hasadékot találtunk, légmozgást nem észleltünk.

Az eredeti felfedező gömbfülke alatt behatolva, visszajutottunk a barlang 2024-ben megismert, felfelé emelkedő Nyugati-ágába (ahol látványos gömbfülke van - a mellékelt térképen a 8.1.1. pont, és 5. fénykép). Az áttörés mögött, immár a cölöpök síkja és az utca között a 2024-ben talált barlangszakasz hajdani fő hévforrás feltörési helyét (4. fénykép) kibontottuk, és ott 9,5 m mélyre ástunk le a kissé elkeskenyedő, átlagban 1 m széles hasadékban, ahol oldási nyomok is vannak, de kiválások nincsenek. A jelenlegi végpont 100 %-ban eltömődött, huzat nem észlelhető benne.

A továbbiakban az építtető (aki a kutatás során nem akadályozta, hanem támogatta munkánkat) 2026. folyamán közterületről nyíló aknával, ill. járható alagúttal teszi véglegesen megközelíthetővé a 3 potenciális kutatási pontot.

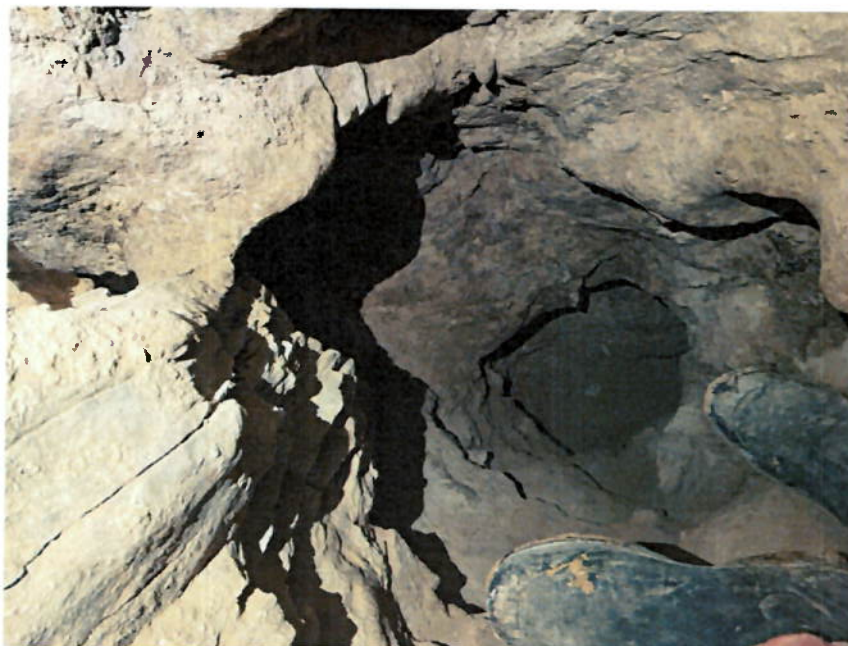
Budapest, 2026. február 15.

Dr. Leél-Össy Szabolcs

kutatásvezető

Fénykép melléklet

1, fénykép. Az alapozó sík alatti végpont.

2. fénykép. Az alapozó sík alatti barlang bejárata.

3. fénykép. Gipszkiválás az alapozó sík alatti bontáspontnál.

4. fénykép. A gömbfülke alatti hévízfeltörési hely teteje (a mellékelt térkép 9. pontja).

5. fénykép. Gömbfülke a Nyugati-ágban (a mellékelt térkép 8. pontja).

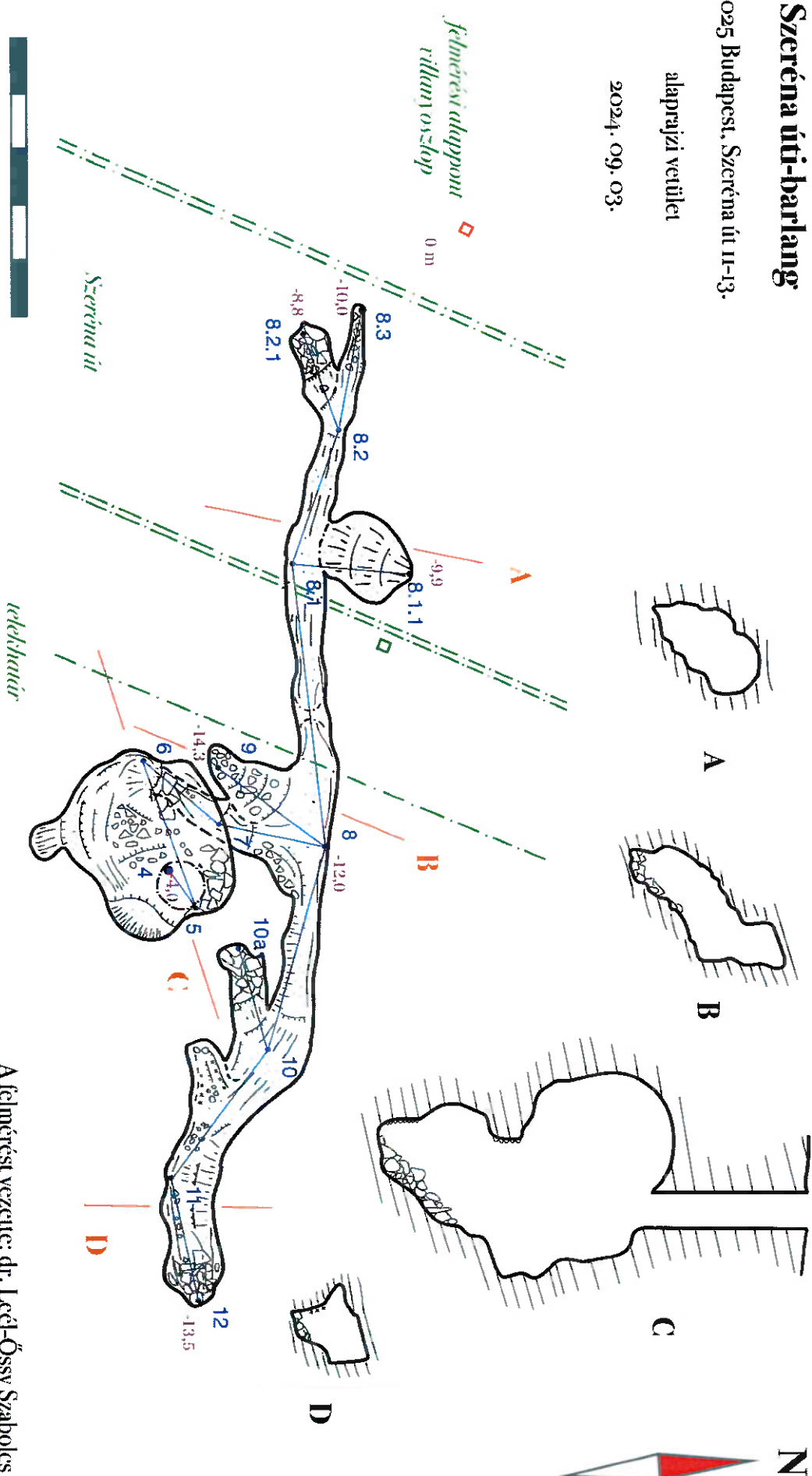
Szeréna úti-barlang

1025 Budapest, Szeréna út 11-13.

alaprajzi vetület

2024. 09. 03.

1 2 3 4 5 m

A felmérést vezette: dr. Leél-Össy Szabolcs

Felmérte: dr. Ambrus Gergely és dr. Bauer Márton

